

ADUNAREA NAȚIONALĂ BISERICESC
SECTORUL TEOLOGIC-EDUCAȚIONAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE
- DARE DE SEAMĂ -
15 februarie 2011

Preafericite Părinte Președinte,
Onorați membri ai Adunării Naționale Bisericești,

La *Comisia culturală și educațională* a Adunării Naționale Bisericești s-a primit, spre analiză și decizie, *Darea de seamă pentru anul 2010 a Sectorului teologic-educațional* din cadrul Administrației Patriarhale, condus, în numele Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL, de Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop Vicar Patriarhal, ajutat de Pc. pr. lect. univ. dr. Gheorghe Holbea - consilier patriarhal și de colaboratorii acestora.

Informațiile oferite de centrele eparhiale au fost centralizate și structurate pe 5 domenii de activitate:

1. Predarea disciplinei religie în școlile de stat
2. Învățământul teologic ortodox preuniversitar
3. Învățământul teologic ortodox superior
4. Schimbul de burse
5. Cateheza parohială

1. Învățământul religios

În școlile de stat din România, disciplina religie este inclusă în planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial și liceal, ca parte a trunchiului comun.

În anul școlar 2010-2011 predau disciplina religie **8.035 de profesori**, dintre care **4.000** de titulari, **277** de titulari de altă specialitate, care au avut în completarea normei ore de religie și **3.758** de suplinitori; **1.862** sunt preoți, **5.741** mireni cu studii teologice și **432** cu alte studii. Dintre profesorii de religie, **2.146** au obținut definitivarea în învățământ, **1.614** gradul didactic II, **1.034** gradul didactic I, iar **84** au doctoratul în teologie. În inspectoratele școlare județene, și-au desfășurat activitatea specifică **42 de inspectori de specialitate**, dintre care **40** cu studii teologice și **2** cu alte studii.

La nivelul întregii țări s-au desfășurat **activități școlare și extrașcolare diverse**: etapele celei de-a doua Olimpiade Naționale de Religie (pentru clasele VII-XII); concursuri școlare pe teme religioase (cunoștințe religioase, creație literară, recitare, muzică, toacă, pictură icoane, colaje, sculptură, încondeiere de ouă, fotografie, film religios); concursuri și activități interdisciplinare (religie-limba română-istorie-civică-desen); festivaluri (de muzică religioasă, de oratorie, de colinde și obiceiuri de iarnă); tabere școlare cu caracter religios; pelerinaje și excursii; concerte caritabile; seri duhovnicești; serbări școlare cu program religios; cercuri de creație religioasă (pictură, muzică, poezie, ateliere de teatru religios); expoziții (desene, icoane, ouă încondeiate, grafică, fotografie religioasă); editarea Anuarului profesorilor de religie, a revistelor profesorilor de religie și a celor cu tematică religioasă; simpozioane regionale, naționale și internaționale pentru elevi și profesori de religie; site-ul profesorilor de religie; desfășurarea de proiecte educaționale județene, interjudețene și naționale; programe de parteneriat pe teme ecologice, culturale, de prevenire a violenței, a delincvenței, a consumului de droguri, tutun și alcool; implicarea în proiecte cu caracter social; sfințirea paracliselor școlare; participarea la slujbele Bisericii.

Dintre activitățile *Sectorului teologic-educational* în domeniul învățământului religios, menționăm: **menținerea disciplinei religie în planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial și liceal**, ca parte a trunchiului comun, în *Legea educației naționale*; **organizarea pelerinajului în Ardeal** pentru câștigătorii etapei naționale a Olimpiadei de Religie și a Olimpiadei pentru seminariile teologice ortodoxe; **tipărirea a 120.000 de manuale de religie pentru clasele I-IV, cu sprijinul Patriarhiei Române**, și distribuirea acestora către eparhiile ortodoxe române din diaspora; **tipărirea a 28.169 de exemplare ale lucrării „Apostolat educațional. Ora de religie – cunoaștere și devenire spirituală”**, cu sprijinul Guvernului României – Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și distribuirea acestora către eparhiile din țară și din diaspora.

2. Învățământul teologic ortodox preuniversitar

În cadrul Patriarhiei Române funcționează **30 de seminarii teologice ortodoxe liceale**, cu diferite specializări – *Teologie Pastorală, Teologie Patrimoniu, Filologie, Științe sociale* – **7 licee teologice ortodoxe**. În anul școlar 2009-2010 au fost școlarizați: **53** de copii la ciclul **preșcolar**, **80** de elevi la ciclul **primar și gimnazial** și **4.750** de elevi la **ciclul liceal**. Au obținut diplomă de bacalaureat **1.026** de elevi.

În anul școlar 2010-2011 au fost înscriși în clasa a IX-a **1.111** elevi, iar pentru anul școlar 2011-2012 au fost solicitate **1.673** de locuri la ciclul liceal.

Cele **5 școli de cântăreți bisericești** au școlarizat **103** elevi, dintre care au absolvit **44**. În anul școlar 2009-2010, prin desființarea școlilor de arte și meserii, școlile de cântăreți au continuat procesul de acreditare a profilului *Muzică bisericească*.

În cadrul unităților de învățământ teologic ortodox preuniversitar își desfășoară activitatea didactică **829 de profesori**, **341** de titulari și **488** de suplینitori. Fondurile alocate în anul școlar 2009-2010 au fost în valoare totală de **2.356.332 lei**, din care **2.298.760** lei de la bugetul de stat.

În anul 2010, *Sectorul teologic-educational* a intervenit la Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pentru ca durata studiilor în **învățământul liceal, filiera vocațională, profilul teologic** să rămână de patru ani.

3. Învățământul teologic ortodox universitar și postuniversitar

În cuprinsul Patriarhiei Române funcționează **11 facultăți de teologie** (București, Iași, Sibiu, Craiova, Cluj, Constanța, Târgoviște, Pitești, Alba Iulia, Arad și Oradea) și **4 departamente de teologie**, incluse în cadrul altor facultăți (Timișoara, Galați, Baia Mare și Reșița).

Studiile sunt structurate pe trei niveluri: *Licență* (4 ani pentru specializarea *Teologie Pastorală* și 3 ani pentru celelalte specializări), *Masterat* (2 ani) și *Doctorat* (3 ani). Studiile pentru *Licență* sunt organizate pe 4 specializări: *Teologie Pastorală, Teologie Didactică, Teologie Asistență Socială și Artă Sacră*.

În anul universitar 2009-2010, au fost școlarizați **8.046** de studenți, dintre care **6.647** de băieți și **1.399** de fete. În anul 2010 au absolvit **1.660** de studenți, iar în anul universitar 2010-2011 s-au înscris **1.995**. În cadrul specializării *Teologie Pastorală* au fost școlarizați **5.837** de studenți, dintre care **5.732** de băieți și **105** fete, iar **1.173** de absolvenți au obținut *Diplomă de licență*.

Cursurile de *Masterat* se organizează în toate centrele universitare, cifrele de școlarizare fiind următoarele: în anul universitar 2009-2010 numărul masteranzilor a fost **2.733**, dintre care **1.474** de absolvenți, iar în anul universitar 2010-2011 s-au înscris **1.381**. Studiile de *Doctorat* se organizează în șapte centre universitare (București, Sibiu, Cluj, Iași, Constanța, Craiova și Alba-Iulia), fiind înscriși în prezent **387** de doctoranzi, dintre care **111** în anul universitar 2010-2011. În 2010, **68** de doctoranzi au obținut titlul de *Doctor în Teologie*.

În anul universitar 2009-2010, **418** cadre didactice au activat în cadrul învățământului teologic superior: **89** de profesori, **66** de conferențieri, **145** de lectori, **90** de asistenți și **28** de preparatori universitari.

În cadrul facultăților de teologie ortodoxă au fost organizate consfătuiri, congrese, simpozioane, conferințe sau informări științifice, pe următoarele teme: viața Bisericii și problemele ei actuale, aniversarea unor evenimente sau personalități din istoria Bisericii, asistența socială, rolul familiei, bioetica și problemele lumii actuale, teologia icoanei sau dialogul religie-știință.

4. Schimbul de burse

Bursieri români peste hotare:

În anul 2009-2010 s-au înscris la studii în diferite instituții de învățământ din străinătate, **48** de teologi români, astfel: **4** în Franța, **4** în Elveția, **3** în Anglia, **1** în Norvegia, **14** în Grecia, **12** în Germania, **1** în Austria, **5** în Italia, **1** în Finlanda și **3** în Belgia.

Bursieri în România:

În prezent, sunt înscriși la facultățile din cadrul Patriarhiei Române **101** cetățeni străini (printre care și etnici români), atât la studii universitare, cât și postuniversitare.

5. Cateheza parohială

În anul 2010 *Biroul de Catehizare Parohială* a continuat activitatea de implementare a proiectului „Hristos împărtășit copiilor”, prin organizarea la nivelul eparhiilor a **156** de centre catehetice și prin formarea de formatori în cadrul acestora.

În cuprinsul Patriarhiei Române și-au desfășurat activitatea **29** de inspectori eparhiali pentru cateheza parohială și **188** de responsabili pentru cateheza parohială, la nivelul protopopiatelor. Pe parcursul anului 2010, au avut loc activități catehetice în **4.124** de parohii, fiind implicați **86.537** de copii. Acest număr dovedește o extindere firească a proiectului de catehizare la mai bine de 40% din cuprinsul Patriarhiei Române.

Dintre activitățile *Sectorului teologic-educational* în domeniul catehezei parohiale, menționăm: **continuarea Proiectului "Alege școala!"**, finanțat de Uniunea Europeană prin *Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane* și extinderea acestuia la nivelul întregii țări, începând cu 1 august 2010; obiectivul proiectului este de a preveni și corecta părăsirea timpurie a școlii, prin formarea a peste **3.200** de preoți și profesori de religie și prin organizarea a **250** de tabere de vară, pentru aproximativ **10.000** de copii; în anul 2010 s-au organizat **60** de sesiuni de formare de formatori, la care au participat aproximativ **700** de preoți și profesori de religie și **13** serii de tabără de creație de care au beneficiat *gratuit* peste **1.700** de copii; **organizarea celui de-al treilea Congres Național "Hristos împărtășit copiilor"**, în perioada 1-2 septembrie 2010, la Palatul Patriarhiei din București; **Concursul național de oratorie creștină Crezul meu**, în perioada februarie-mai 2010, la care au participat aproximativ **100.000** de copii.

O altă activitate a Sectorului teologic-educational în anul 2010 a fost **organizarea Concursului Național de Muzică Eclezială Corală „Lăudați pe Domnul!”** – a III-a ediție.

Analizând cele cuprinse în prezenta *Dare de seamă*, Comisia culturală și educațională propune plenului Adunării Naționale Bisericești:

- să se ia act cu aprobare de activitatea Sectorului teologic-educational al Patriarhiei Române în anul 2010;

- să se aducă mulțumiri Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL și membrilor Sfântului Sinod pentru grija manifestată față de învățământul religios și teologic, precum și cadrelor didactice, studenților și elevilor pentru întreaga activitate desfășurată în procesul educațional pe parcursul anului 2010.

PREȘEDINTE

VICEPREȘEDINTE

RAPORTOR

MEMBRI